

Leidraad Open Data Gebruik

Open data zijn openbaar

De wet openbaarheid van bestuur biedt het kader om te beoordelen of overheidsinformatie openbaar kan worden gemaakt. Uitgangspunt is dat informatie openbaar kan worden gemaakt, tenzij er een weigeringsgrond is in de Wet openbaarheid van bestuur (Wob) of in wet of regelgeving voor instellingen die niet onder de reikwijdte van de Wob vallen.

Open data zijn gratis

Uitgangspunt is dat de overheid geen kosten in rekening brengt voor het ter beschikking stellen en gebruik van open data. In die gevallen waar de overheid wel kosten in rekening brengt zijn deze marginaal (maximaal de verstrekkingkosten).

Open data zijn beschikbaar “as-is”

Open data worden zoveel als mogelijk beschikbaar gesteld zoals deze beschikbaar zijn in het primaire proces van de organisatie.

Overheidsorganisaties kunnen er voor kiezen een bewerkingsslag te maken met het oogmerk het hergebruik ervan te faciliteren.

Als deze data ontsloten kunnen worden middels een zogenaamde open standaard, dan wordt dat formaat gehanteerd. In het belang van hergebruik kunnen echter ook bestandsformaten voorkomen die nog niet voorkomen op de lijst van open standaarden.

Open data zijn vrij van rechten

Open data zijn herbruikbaar zonder beperkingen. Dat betekent dat er geen auteursrechten, databankrechten of andere rechten op de data van toepassing zijn. De hergebruiker wordt gevrijwaard van deze rechten doordat deze niet van toepassing zijn op open data. Als zekerstelling wordt de data door de verstreckende organisatie voorzien van een Creatie Commons Zero (CC0) verklaring. Een overheidsorganisatie mag bronvermelding vereisen van de hergebruiker met behulp van een CC-By licentie. In dat geval zal de verstreckende organisatie aangeven hoe de bronvermelding moet plaatsvinden.

Open data zijn zonder registratie toegankelijk

Open data zijn voor iedereen direct toegankelijk. Op data.overheid.nl wordt de mogelijkheid geboden om als hergebruiker te worden genoemd.

Open data zijn computer verwerkbaar

Open data kunnen verwerkt worden tot nieuwe toepassingen. Iedere overheidsinstelling heeft een inspanningsverplichting om data machine leesbaar aan te bieden. Daarbij worden standaarden en open formaten gebruikt die voorkomen op de lijst van het standaardisatie forum.

Open data zijn voorzien van metadata

Zonder goede meta-data en context beschrijving en verversingsdatum van de data kan de data niet worden hergebruikt op een goede manier. De betekenis van de data, met welk doel is de data verzameld en uitleg over de gebruikte notatie wordt meegegeven met de data evenals de 'houdbaarheidsdatum'. De hergebruiker wordt daarmee in staat gesteld om eventuele gebreken daarin zelf te constateren en daarvan melding te doen.

Open data zijn zo volledig en ruw als mogelijk

Alle aspecten van de data die openbaar zijn worden zo volledig en ruw als mogelijk beschikbaar gesteld. Indien de data ook via een service/API wordt ontsloten wordt ook het basisbestand beschikbaar gesteld.

Open data zijn actueel

De actualiteit van de te verstrekken open data doet recht aan de aard van de data. De frequentie van actualisering (en daarmee de retentieperiode) wordt als metadata meegeleverd. Een overheidsorganisatie stelt de data beschikbaar zolang het verzamelen en beheren ervan behoort tot de uitvoering van de bestuurlijke taak. Hergebruikers worden tenminste drie maanden voor het opheffing van deze taak geïnformeerd over beëindiging van beschikbaarstelling van deze data.

Open data zijn vindbaar

Open data zijn vindbaar via data.overheid.nl.